Programowanie współbieżne

Lista zadań nr 2

Na ćwiczenia 16 i 17 października 2024

Uwaga: W poniższych zadaniach tam, gdzie to możliwe przeprowadź formalne rozumowania z użyciem relacji $\rightarrow$.

Zadanie 1. Poniższy algorytm ma w zamierzeniu implementować interfejs Lock dla dowolnej liczby n wątków. Czy ten algorytm spełnia warunek a) wzajemnego wykluczania (ang. mutual exclusion), b) niezagłodzenia (ang. starvation-freedom), c) niezakleszczenia (ang. deadlock-freedom)? Zmiennymi współdzielonymi przez wątki są turn i busy.

Zadanie 2. Rozważmy wariant algorytmu Petersona, w którym metodę unlock() zmieniliśmy na poniższą. Czy ten algorytm spełnia warunek a) niezakleszczenia, b) niezagłodzenia?

```
public void unlock() {
   int i = ThreadID.get(); /*returns 0 or 1*/
   flag[i] = false;
   int j = 1 - i;
   while (flag[j] == true) {}
}
```

Zadanie 3. Przypomnij, co to znaczy że algorytm ma własność r-ograniczonego czekania (ang. r-Bounded Waiting). Czym są sekcja wejściowa (ang. doorway section) i sekcja oczekiwania (ang. waiting section) w algorytmie Petersona? Pokaż, że ten

algorytm ma własność 0-ograniczonego czekania, tzn, że jest FCFS (First Come First Served).

Zadanie 4. Przypomnij zasadę działania algorytmu piekarni (Bakery algorithm). Czy etykiety (elementy tablicy label[]) są unikatowe? Udowodnij w sposób formalny, że ten algorytm spełnia warunek a) wzajemnego wykluczania, b) niezakleszczenia, c) niezagłodzenia.

Zadanie 5. Rozważmy algorytm tree-lock będący generalizacją algorytmu Petersona dla dowolnej liczby n wątków, będącej potęgą 2. Tworzymy pełne drzewo binarne o n/2 liściach, w każdym węźle drzewa umieszczamy zamek obsługiwany zwykłym algorytmem Petersona. Wątki przydzielamy po dwa do każdego liścia drzewa. W metodzie lock() algorytmu tree-lock wątek musi zająć każdy zamek na drodze od swojego liścia do korzenia drzewa. W metodzie unlock() algorytm zwalnia wszystkie zajęte wcześniej zamki, w kolejności od korzenia do liścia. Czy ten algorytm spełnia warunek a) wzajemnego wykluczania, b) niezagłodzenia, c) niezakleszczenia? Każdy z zamków traktuje jeden z rywalizujących o niego wątków jako wątek o numerze 0 a drugi jako wątek 1.

Zadanie 6.

- 1. Czy istnieje taka liczba r, być może zależna od n, że algorytm tree-lock spełnia własność r-ograniczonego czekania (ang. r-Bounded Waiting)? Jako sekcję wejściową (ang. doorway section) algorytmu przyjmij fragment kodu przed pętlą while zamka w odpowiednim liściu.
- 2. Pokaż, być może modyfikując nieco oryginalny algorytm, że założenie o numerach wątków w poprzednim zadaniu może być łatwo usuniete.

Zadanie 7. W dobrze zaprojektowanym programie wielowątkowym rywalizacja o zamki¹ powinna być niewielka. Najbardziej praktyczną miarą wydajności algorytmu implementującego zamek jest więc liczba kroków potrzebna do zajęcia wolnego zamku, jeśli tylko jeden wątek się o to ubiega. Poniższy kod jest propozycją uniwersalnego wrappera, który ma przekształcić dowolny zamek na zamek wykonujący tylko stałą liczbę kroków w opisanym przypadku. Czy ten algorytm spełnia warunek a) wzajemnego wykluczania, b) niezagłodzenia, c) niezakleszczenia? Załóż, że oryginalny zamek (reprezentowany przez zmienną lock w poniższym kodzie) spełnia te warunki.

_

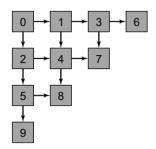
¹ miarą rywalizacji jest liczba wątków, które jednocześnie wykonują metodę lock()

```
class FastPath implements Lock {
   private Lock lock;
   private int x, y = -1;
   public void lock() {
       int i = ThreadID.get();
                                   // I'm here
       x = i;
                                   // is the lock free?
       while (y != -1) \{ \}
                                   // me again?
       y = i;
       if (x != i)
                                   // Am I still here?
           lock.lock();
                                   // slow path
   public void unlock() {
       y = -1;
       lock.unlock();
}
```

Zadanie 8. Pewna liczba n wątków wywołuje współbieżnie metodę visit() klasy Bouncer podanej poniżej. Pokaż, że a) co najwyżej jeden wątek otrzyma jako wartość zwracaną STOP, b) co najwyżej n-1 wątków otrzyma wartość DOWN, c) co najwyżej n-1 wątków otrzyma wartość RIGHT.

```
class Bouncer {
   public static final int DOWN = 0;
   public static final int RIGHT = 1;
   public static final int STOP = 2;
   private boolean goRight = false;
   private int last = -1;
    int visit() {
       int i = ThreadID.get();
        last = i;
        if (goRight)
           return RIGHT;
        goRight = true;
        if (last == i)
           return STOP;
        else
           return DOWN;
   }
```

Zadanie 9. Czasami zachodzi potrzeba przypisania wątkom unikalnych identyfikatorów w postaci niedużych liczb całkowitych. W tym celu obiektom klasy Bouncer nadaje się numery i ustawia tworząc graf jak na rysunku poniżej.

Każdy z n wątków współbieżnie wykonuje następującą procedurę. Najpierw odwiedza obiekt 0 (wywołuje jego funkcję visit()). Jeśli otrzyma wynik STOP to na tym kończy, jeśli RIGHT to odwiedza obiekt 1, jeśli DOWN to odwiedza 2. W ogólności, będąc w dowolnym obiekcie wątek kończy, idzie na prawo lub na dół w zależności od wartości zwróconej przez visit(). Każdy wątek otrzymuje identyfikator tego obiektu, w którym zakończył działanie.

- 1. Pokaż, że to w istocie nastąpi, tzn. że każdy wątek otrzyma kiedyś wynik STOP. Załóż, że graf jest nieograniczony.
- 2. Pokaż, że liczbę wierzchołków grafu można ograniczyć. Znajdź ich dokładną liczbę.